

Severna Amerika - značilnosti podnebja in rastja

Severna Amerika se proti jugu razprostira skoraj do severnega povratnika ($23,5^\circ$ s.g.š.), na severu pa še daleč čez severni tečajnik ($66,5^\circ$ s.g.š.).

Kaj lahko sklepaš na podlagi tega dejstva?

PODNEBJE SE JE IZOBLIKOVALO V TESNI POVEZAVI Z RELIEFOM

TEMPERATURE

Opazuj klimograme v učbeniku na strani 61 in ugotovi, kaj se dogaja s temperaturami v smeri od severa proti jugu in obratno.

Ugotovi povezavo med padanjem temperatur od severa proti jugu z izoblikovanostjo in razpotegnjenostjo površja v poldnevniški smeri.

Jug kontinenta je pod vplivom toplih zračnih mas iznad Mehiškega zaliva, sever pa pod vplivom merlih kontinentalnih polarnih zračnih mas. Poleti se vpliv toplih zračnih mas praviloma razširi daleč proti severu, pozimi pa vpliv hladnih zračnih mas proti jugu. Ker se vse reliefne enote raztezajo bolj ali manj v smeri sever jug, ni v Osrednjem nižavju nobene reliefne ovire, ki bi ob posebnih razmerah (še posebej pomladi in jeseni) preprečevala vdore polarnega hladnega zraka s severa daleč proti jugu ali pa vdore toplega zraka iznad Mehiškega zaliva daleč proti severu. Prvi povzročajo veliko gospodarsko škodo na nasadih subtropskih kultur na jugu, drugi pa na žitnih poljih v osrednjem nižavju.

Podnebje - blizzard

Blizzard je mrzel veter v Severni Ameriki, ki običajno piha iz smeri severovzhoda, iz območja visokega pritiska na območje nizkega pritiska. Običajno ti mrzli vetrovi, ki s seboj prinašajo obilne snežne padavine, piha na območju Kanade ter med Skalnim gorovjem in Apalači. V ZDA štejejo kot blizzarde vetrove, ki piha vsaj 56 (40) km/h vidljivost pade pod 400 (1.000) m in trajajo vsaj 3 (4) ure (v oklepajih so navedena merila za Kanado). Temperatura pogosto pade tudi pod -25 °C.

Blizzard je ohromil promet v New Yorku

**JUGOVZGODNE IN JUŽNE OBALE POGOSTO PRIZADENEJO
TROPSKI VIHARJI HURIKANI**

Poleti ob močnih nevihtah, ko pride do stika toplih in hladnih zračnih mas, nastajajo predvsem na območju Osrednjega nižavja **TORNADI.**

Oglej si fotografije in opiši značilnosti tega vetra in posledice.

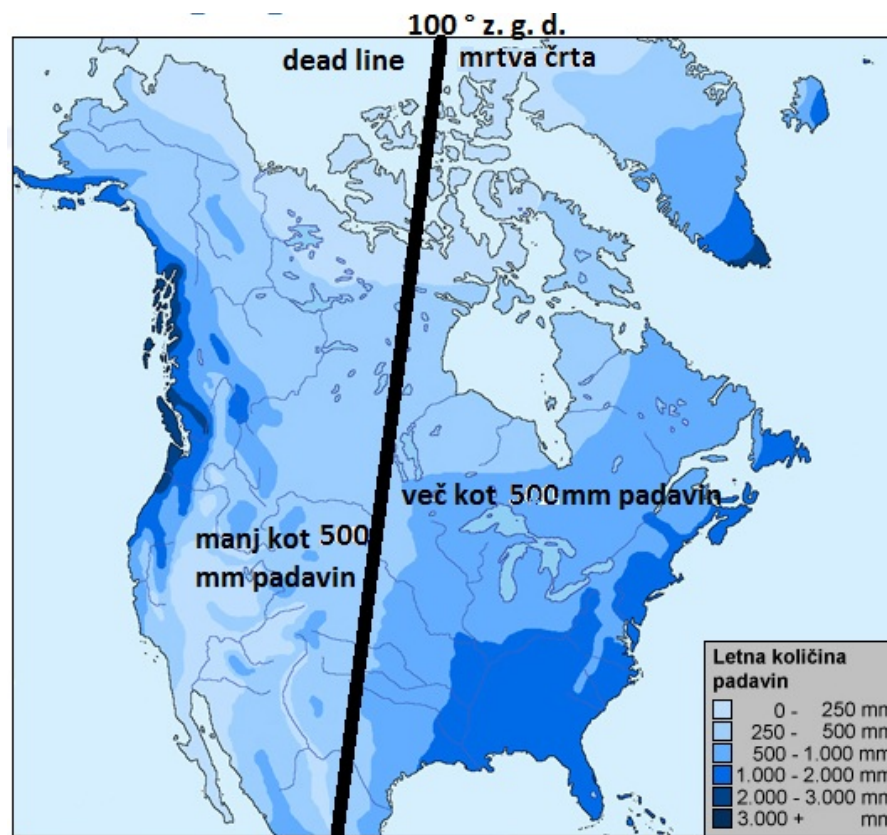
Tornado

PODNEBNE ZNAČILNOSTI - razporeditev padavin

Opazuj spodnji zemljevid in ugotovi, v kateri smeri se zmanjšuje količina padavin.

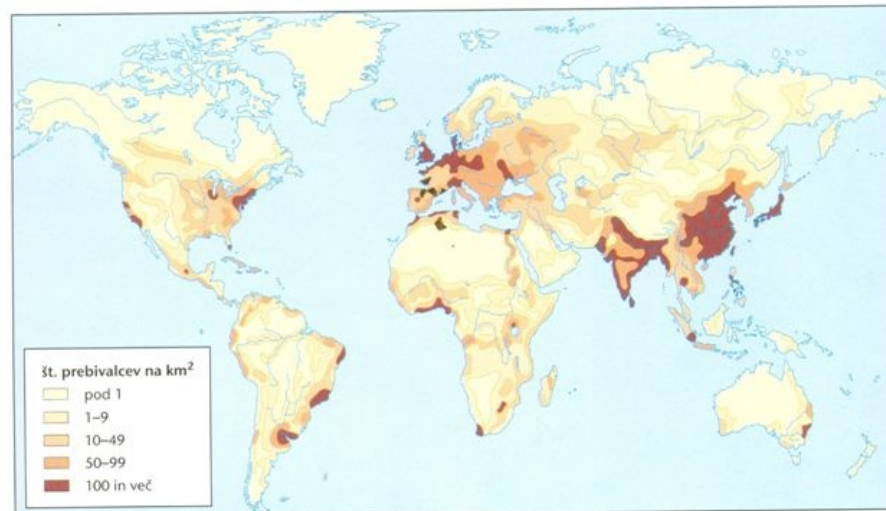
S pomočjo zemljevida ugotovi, kateri dejavnik najbolj vpliva na razporeditev in količino padavin.

Zakaj "mrtva črta", ki se približno ujema s 100. poldnevnikom predstavlja pomembno podnebno ločnico?

**POLEG GEOGRAFSKE LEGE, RAZPOTEGNjenosti
CELINE V POLDNEVNIŠKI SMERI IN RELIEFA SO
POMEMBEN DEJAVNIK, KI VPLIVA NA PODNEBJE
SEVERNE AMERIKE TUDI **MORSKI TOKOVI****

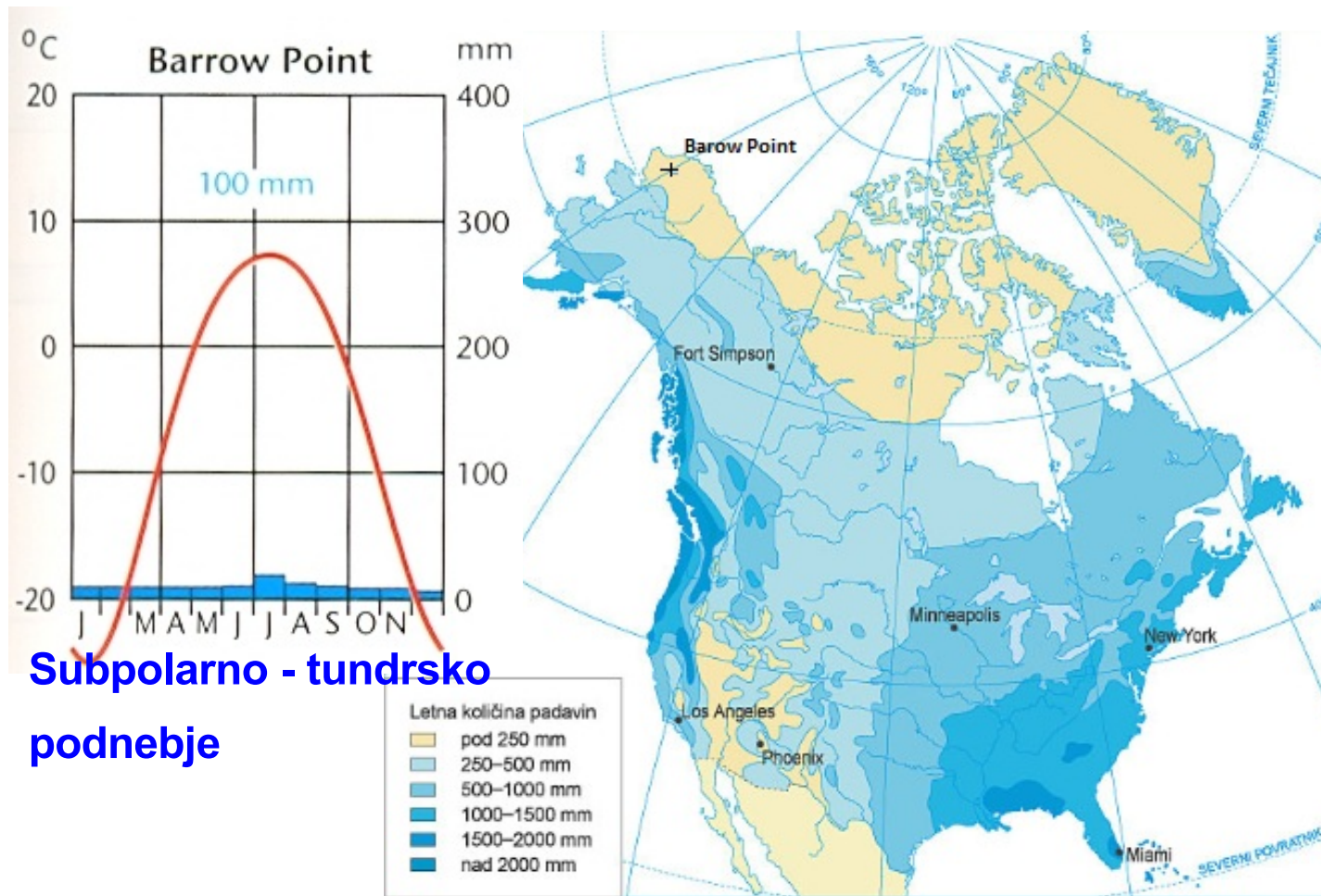
**PRIMERJAJ SPODNJI ZEMLJEVID IN Z ZEMLJEVIDOM V UČBENIKU
NA STRANI 60.**

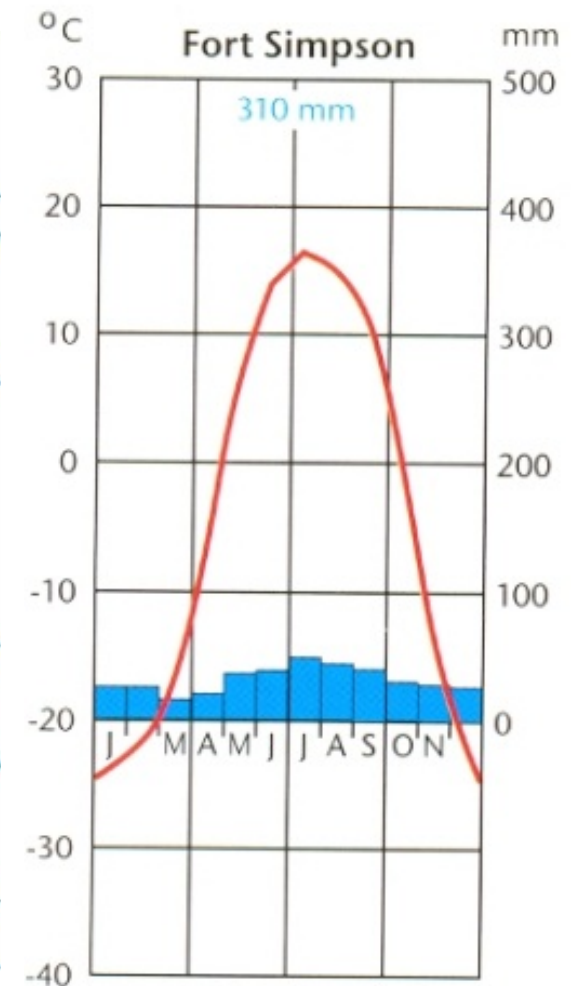
Gosto in redko poseljena območja sveta

**PRIMERJAJ GOSTOTO POSELITVE ZAHODNE EVROPE Z
LABRADORJEM IN NOVO FUNLANDIJO, KI LEŽITA PRAKTIČNO NA
ISTI GEOGRAFSKI ŠIRINI?**

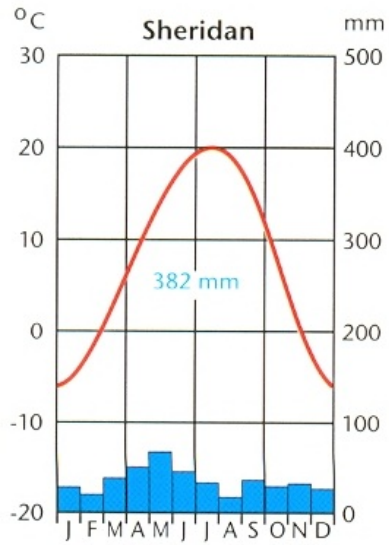
SEVERNA AMERIKA - podnebni tipi in rastlinstvo

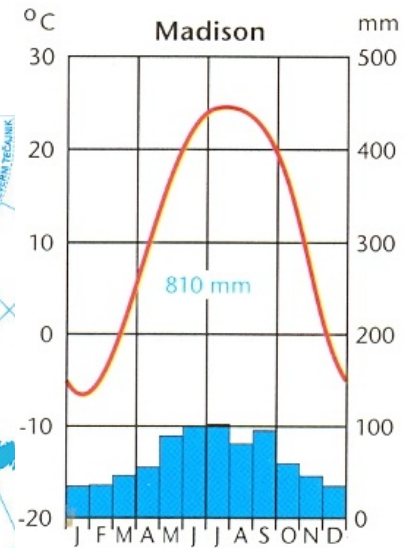
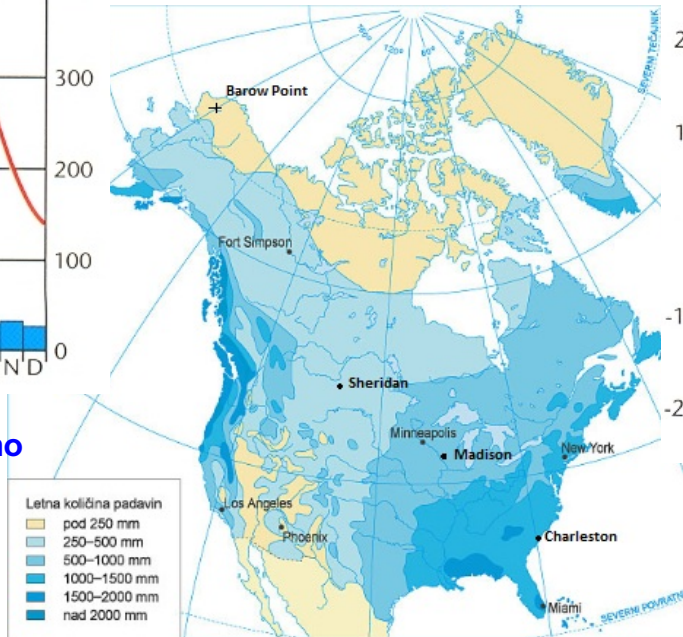
Subpolarno - tundrsko
podnebje

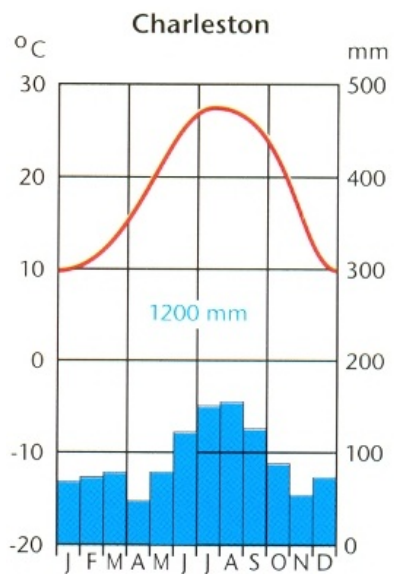
Zmerno hladno podnebje

**Celinsko polsuho
podnebje**

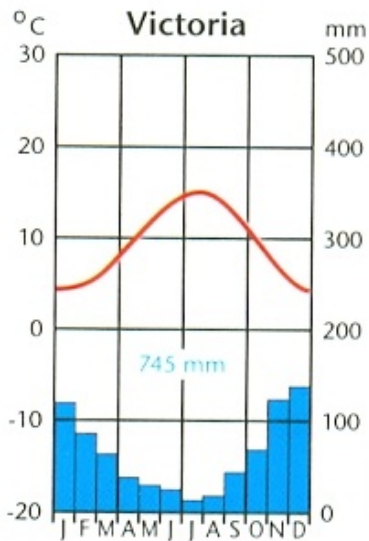

**Celinsko vlažno
podnebje**

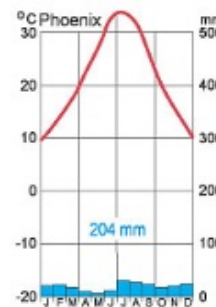
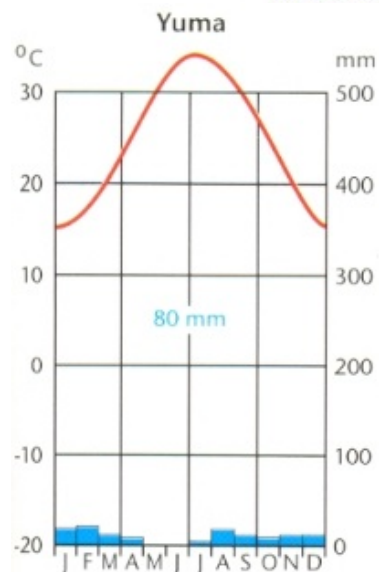
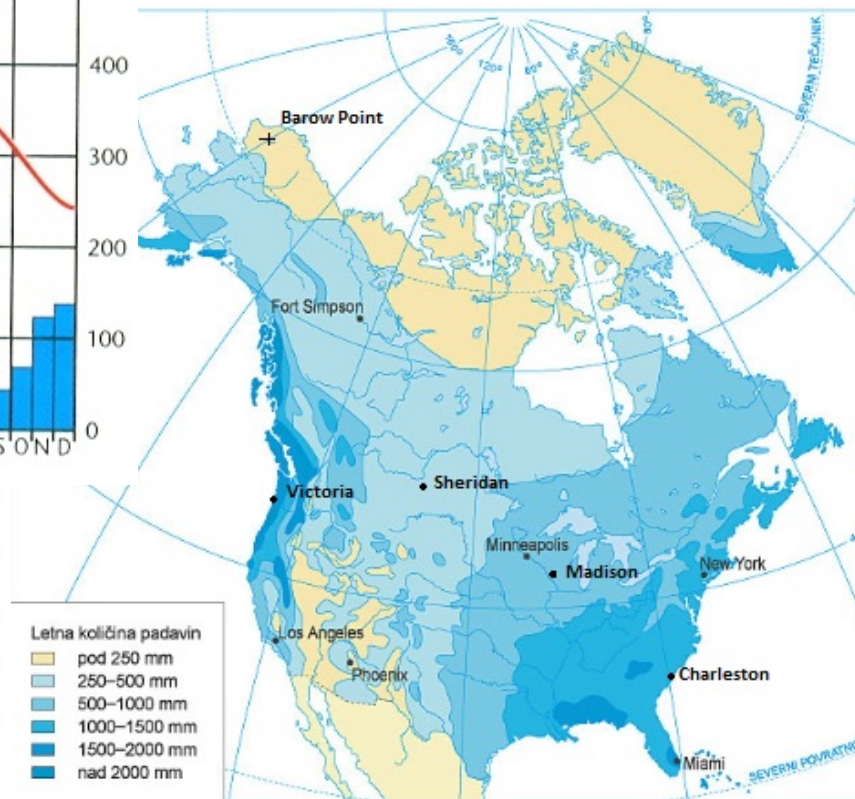
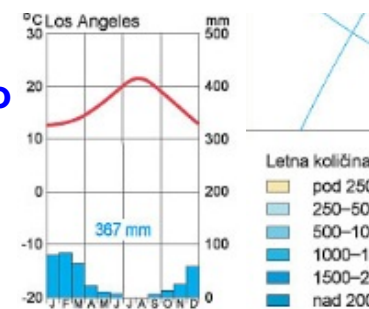

**Subtropsko vlažno
podnebje**

Oceansko
podnebje

Sredozemsko
podnebje

Subtropsko polpuščavsko
in puščavsko podnebje

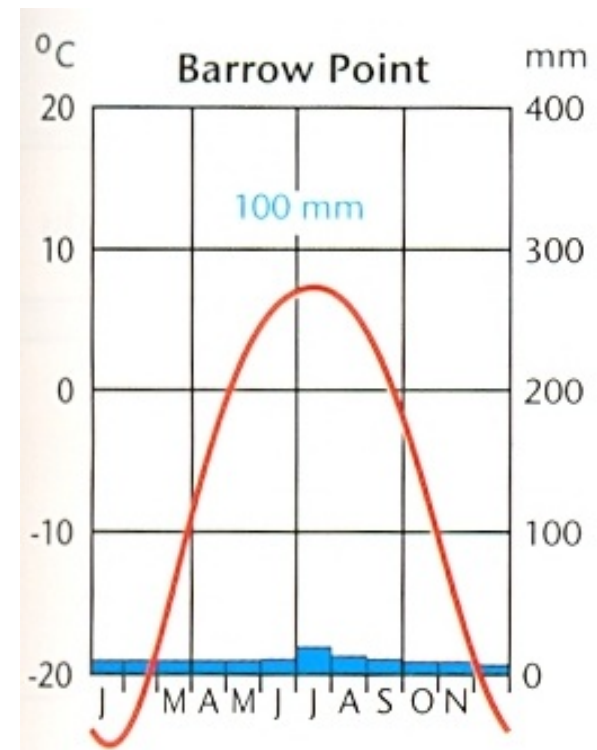
**Kakšen tip podnebja je značilen za gorate
predele celine?**

Podnebjju je prilagojeno tudi naravno rastje

Tip podnebja?

Tundra (Baffinov otok)

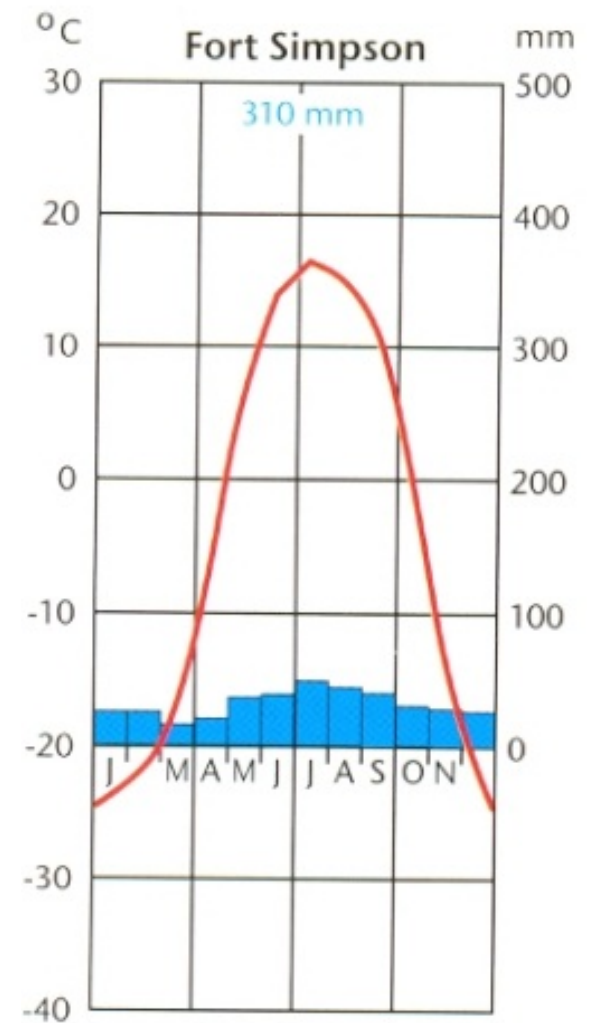
Povprečne temperature poletnih mesecev ne presegajo 10° celzija zato gozd ne uspeva. Tla so trajno zmrznjena (permafrost)

Borealni (severni) iglasti gozd.

**Kako takšno rastlinsko združbo imenujemo
v Aziji?**

Tip podnebja?

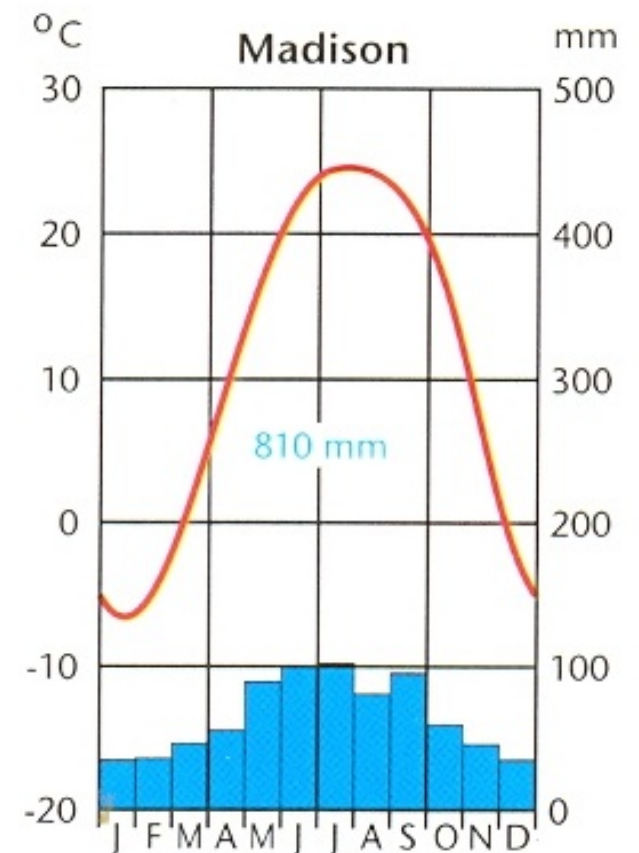

Visokotravnata stepa (Južna Dakota, ZDA)

Listnati in mešani gozdovi proti
vzhodu prehajajo v PRERIJO (stepo),
ki predstavlja najpomembnejše kmetijsko
območje Severne Amerike

Tip podnebja?

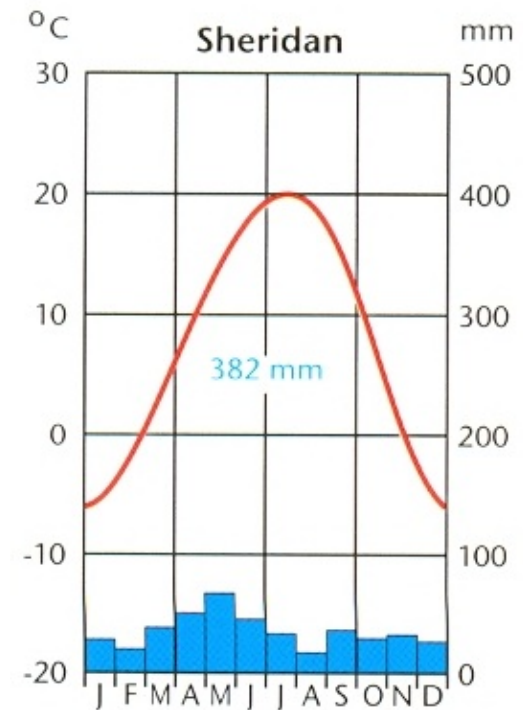
Nizkotravnata stepa ob vznožju Skalnega gorovja (Kansas)

**Vzhodno od 100. poldnevnik
je rastje vedno bolj skromno.**

**Prerija (visokotravnata stepa)
prehaja v nizkotravnato stepe, ta
pa v polpuščavo in puščavo.**

**POLJEDELSTVO JE MOŽNO
LE Z UMETNIM MAMAKANJEM !**

Tip podnebja?

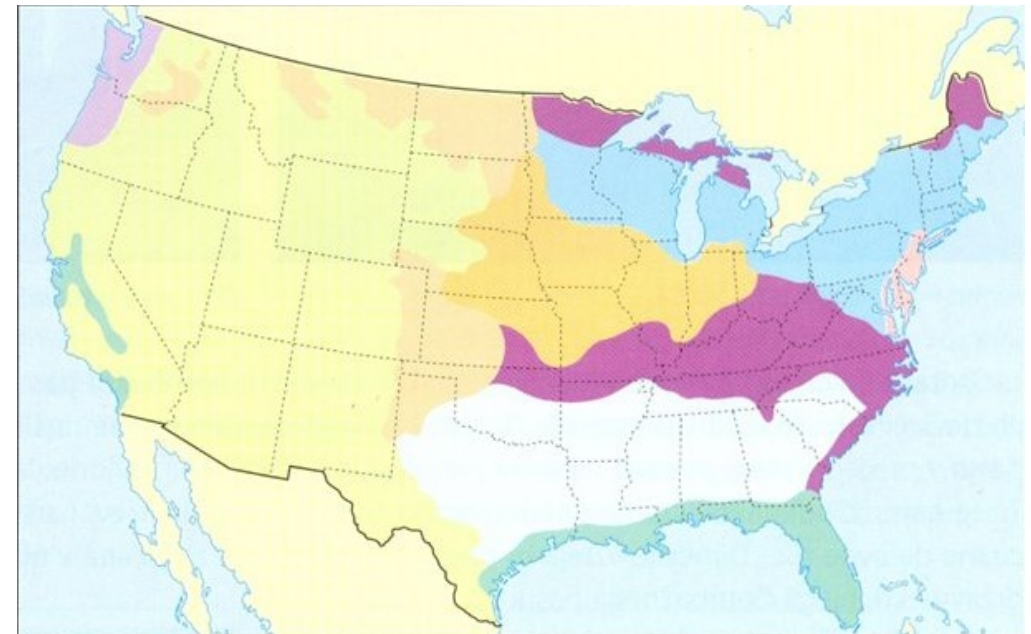

**OSTALE ZNAČILNOSTI IN POSEBNOSTI
RASTJA V SEVERNI AMERIKI SI OGLEJ
V UČBENIKU NA STRANEH 60 - 63.**

Prouči spodnja zemljevida in ovrednoti pomen podnebnih in rastlinskih pasov za gospodarstvo (kmetijstvo) in poselitev Severne Amerike.

Zgostitvena območja prebivalstva Severne Amerike

mlečni pas	pas subtropskih kulturnih rastlin
koruzni pas	mešano kmetijstvo
pšenični pas	sadjarstvo in zelenjadarstvo
bombažni pas	zelenjadarstvo in mlečna živinoreja
pas ekstenzivne pašne živinoreje	

Kmetijski pasovi v ZDA